

Guide fra SMVdanmark: Hvad er juniormesterlære?

Juniormesterlære er en ny frivillig mulighed for alle elever i 8. og 9. klasse, som gælder fra skoleåret 2025/2026. I stedet for kun at gå i skole hele ugen, kan eleverne være i praktik 1-2 dage om ugen og få undervisning i dansk, matematik og eventuelt andre fag de resterende dage.

Alle elever har ret til at vælge at være i juniormesterlære, hvis de vil.

Praktikken kan foregå i jeres virksomhed, på en erhvervsskole, på en FGU eller i ungdomsskolen. Det er en ny måde at gå i skole på, hvor de unge lærer gennem virkelige opgaver. Der er en ret stor fleksibilitet i ordningen, så der vil være forskel på, hvordan man har indrettet sig i jeres kommune ift. andre kommuner.

Formålet er at give de unge lyst til at tage en erhvervsuddannelse og øve sig på arbejdsopgaver og rutiner. Praktikken er ulønnet og afsluttes med folkeskolens afgangseksamen med juniormesterlære og en afsluttende evalueringssamtale (hvor I som virksomhed evt. kan deltage). Eleven kan bagefter starte på en erhvervsuddannelse, men ikke på det boglige gymnasie (medmindre de læser fag op).

Hvordan fungerer samarbejdet med jer som virksomhed?

Det er eleven og forældrene, der finder en praktikplads. Praktikken skal godkendes af skolens leder. Det er også skolens leder, der har kontakten til jer som virksomhed, og som har ansvaret for, at det hele forløber som det skal.

I skal som virksomhed:

- Udpege en kontaktperson, som har ansvar for elevens trivsel og udbytte.
- Informere skolen, hvis eleven er syg eller udebliver.
- Være med til at udfylde en praktikaftale sammen med eleven og forældrene.
- Sikre, at eleven arbejder under sikre forhold.

Arbejdstid og opgaver

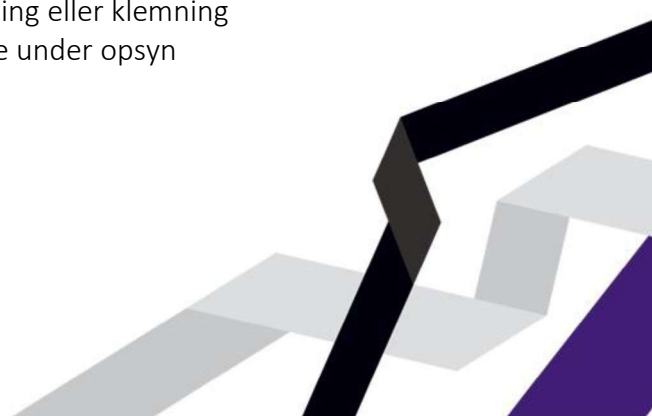
Praktikken er typisk 1-2 dage om ugen, men det afhænger af skolens plan og jeres interne aftale. Der er også mulighed for, at I kan planlægge halve dage eller forløb af 1-2 ugers varighed i perioder, fx hvis der er perioder med flere opgaver. Eleven må ikke få løn, men skal have faste mødetider og arbejdsopgaver, som skrives i praktikaftalen. Eleven skal behandles som en ung i erhvervspraktik og skal have trygge rammer, en fast voksenkontakt og opgaver, der passer til alderen.

Arbejds miljø og sikkerhed

I skal sikre, at eleven arbejder under sikre forhold.

Det betyder:

- Ingen adgang til farlige maskiner eller stoffer
- Eleven må ikke udføre arbejde med fare for nedstyrtning eller klemning
- Eleven skal have grundig oplæring og arbejdet skal ske under opsyn

- Arbejdet må ikke overstige den undervisningstid, som skolen har planlagt – typisk som en del af skoletiden

Det er skolens leder, der vurderer, om praktikken lever op til reglerne, og som godkender aftalen.

Praktikaftalen – hvad skal I vide?

Praktikaftalen er det dokument, der formelt danner rammen for samarbejdet mellem jer, eleven og skolen. Som virksomhed skal I især være opmærksomme på følgende:

- Jeres navn, adresse og CVR-nr. skal fremgå
- I skal angive en kontaktperson
- I skal være indstillet på, at I og skolen kan udveksle nødvendige oplysninger om eleven, fx fravær og særlige behov
- I skal aftale og beskrive mødetider og varighed for elevens praktik
- Det skal fremgå, hvilke opgaver eleven skal deltage i
- Der skal stå noget om, hvad eleven forventes at få ud af praktikken
- I har pligt til at kontakte skolen med det samme, hvis eleven udebliver
- Praktikken skal være ulønnet og eleven må som udgangspunkt ikke have udgifter (ud over fx frokost). I kan godt stille krav om egenbetaling til uniform/udstyr, men det er eleven selv, der skal betale, og hvis de ikke har råd, så siger de nok nej til praktikopholdet.
- I skal erklære, at I kender og overholder arbejdsmiljøreglerne for unge
- I skal bekræfte, at elevens kontaktperson ikke er straffet for overgreb mod børn

Skolen skal godkende aftalen, og kommunen fører tilsyn med, at den bliver overholdt. Børne og undervisningsministeriet udgiver en skabelon til aftalen, der kan findes på UVM.dk.

Tilsyn med jer som praktiksted:

- Skolen/kommunen kan føre tilsyn med, om I overholder praktikaftalen. Det vil typisk være et årligt besøg hos jer og det er et krav, at det ikke bliver for bøvlet for jer.
- Ved tilsynet tjekker man jeres fysiske rammer, indholdet af arbejdet, om eleven overholder aftalen (fx om eleven pjækker for meget), om eleven også lærer noget af praktikken og om jeres elevansvarlige formår at tage sig godt nok af eleven (pædagogisk og fagligt).

Forsikring

- Eleven er dækket af statens erstatningsordning. Det betyder, at eleven er dækket, hvis de kommer til skade eller gør, at andre kommer til skade eller hvis eleven ødelægger jeres ting.
- Det kræver dog, at I kan vise, at eleven var ansvarlig for skaden.

Fordele for jer som virksomhed

- Mulighed for at møde, udvikle og rekruttere fremtidige lærlinge tidligt (fx i mesterlære)
- Mulighed for at vise jeres fag og branche frem
- Et konkret bidrag til at flere unge vælger erhvervsuddannelser
- Hjælp til at løse simple opgaver
- I kan gøre en konkret forskel i en ung persons liv, der lærer bedre ved praktiske opgaver

Anbefalinger til lokalforeninger og kommunalt samarbejde

Hvis du er en lokal erhvervsforening eller sidder med i relevante bestyrelser, anbefaler vi, at du i dialogen med kommunen arbejder for følgende:

1. At elever i juniormesterlære i kommunen som udgangspunkt bliver i deres stamklasse og ikke samles på særlige skoler. Hvis eleverne samles i en klasse, så kan det hurtigt risikere at blive en klasse, der bliver set ned på af de andre elever.
2. At kommunen sikrer fleksibilitet i tilrettelæggelsen – både ift. tid, form og samarbejdspartnere som erhvervsskoler og FGU.
3. At I som virksomheder ikke pålægges unødvendige dokumentationskrav. Skolen skal tage ansvar for koblingen til folkeskolens fag og formål i praktikaftalen – det skal ikke pålægges virksomheden!
4. At der opbygges en lokal kontaktflade eller koordinator, som kan hjælpe virksomhederne med vejledning og matche interesserede elever med relevante virksomheder.
5. At kommunen lægger vægt på kvalitet frem for kvantitet. Det er bedre med få gode forløb end mange halvhjertede.
6. At kommunen arrangerer fælles informationsaftener for jer, interesserede elever og deres forældre, undervisere og nuværende juniormesterlæreelever kan deltage

Typiske spørgsmål

- **Hvad hvis eleven ikke passer ind?** Det er helt frivilligt at tage en elev. Hvis det ikke fungerer, kan I sige nej. Skolen har ansvaret for at finde en anden løsning. Om nødvendigt kan I også opsige praktikaftalen, I skal bare huske at informere skolens leder om det med det samme. Hvis I opsiger aftalen, så skal kommunen tilbyde eleven et forløb, fx på en erhvervsskole.
- **Hvad nu hvis eleven har et handicap?** Hvis eleven har et handicap, så er det kommunalbestyrelsen og skolen, der har ansvaret for at stille hjælpemidler til rådighed (fx mentortimer eller en snak med jer om hvordan elevens handicap håndteres).
- **Skal vi skrive lange rapporter?** Nej. Der kommer en standardaftale fra Undervisningsministeriet. Skolen hjælper jer med det praktiske.
- **Er det besværligt?** Ikke når det er godt tilrettelagt. Vi anbefaler, at der er god dialog med skolen fra start. Det er vigtigt, at det er en god oplevelse for jer. Der kan dog være forskel kommunerne imellem.
- **Hvor mange timer er det i praksis?** Der er tale om 560 timer om året i praktik, eller ca. 14 timer om ugen.
- **Hvor meget forpligter jeg mig til?** Du behøver ikke forpligte dig på to år, der er mulighed for at eleven skal igennem flere forskellige praktikforløb undervejs.
- **Er det ikke for meget ansvar for os at stå for en elevs faglige udvikling?** Det er op til skolelederen at vurdere, om I som praktiksted lever op til de krav, som folkeskoleloven stiller. I skal derfor ikke være bekymrede for at stille jer til rådighed.
- **Hvad med transport?** Det er kommunen, der betaler for befordring.

Hvor finder jeg reglerne?

Du kan læse mere i:

- [Vejledning om juniormesterlære](#)
- [Bekendtgørelse om juniormesterlære](#)
- [Bekendtgørelse om unges arbejde](#)
- [Om juniormesterlære på Uddannelsesguiden.dk](#)

Du er også altid velkommen til at kontakte os direkte, hvis du har spørgsmål.